



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobkyně:

MUDr. M. H.

bytem X

zastoupená advokátem JUDr. Emilem Fleglem

sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti

žalovanému:

Krajský úřad Olomouckého kraje

sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2024, č. j. KUOK 34743/2024, ve věci
přidělení registrační značky na přání

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně dne 23. 11. 2021 požádala Magistrát města Olomouce, Odbor agendy řidičů a motorových vozidel (dále jen „správní orgán I. stupně“) o přidělení registrační značky na přání (dále jen „RZP“) ve tvaru „X“ k silničnímu vozidlu tovární značky Toyota Corolla, přičemž její žádosti bylo téhož dne vyhověno vydáním rozhodnutí č. j. SMOL/294753/2021/OARMV/AV/MI a přidělením RZP. Téhož dne správní orgán I. stupně podal k žalovanému podnět k provedení přezkumného řízení rozhodnutí o přidělení RZP. Žalovaný zahájil přezkumné řízení, ve kterém rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil, neboť dospěl k závěru, že rozhodnutí o přidělení RZP trpí vadou nezákonnosti v podobě nesprávného posouzení požadavků na přidělení RZP dle § 7b odst. 2 písm. a) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podmínkách provozu“), jelikož kombinace znaků na dotčené RZP koresponduje se symbolikou (neo)nacismu.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

V novém řízení správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 11. 12. 2023, č. j. SMOL/359206/2023/OARMV/Sme žádost žalobkyně o přidělení RZP zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

2. Žalobkyně se domáhala zrušení správních rozhodnutí obou stupňů. Předně namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nevypořádání jejích odvolacích námitek, které nyní učinila námitkami žalobními. V první řadě namítla, že o přidělení registrační značky se nevydává formální rozhodnutí, protože nikdy nebylo a ani nemohlo být vydáno rozhodnutí ze dne 23. 11. 2021. I kdyby bylo vydáno, pak žalobkyni nikdy nebylo doručeno, a tedy nenabývalo právní moci. Rozhodnutí, které vůbec nemělo být vydáno a není pravomocné, pak následně nemůže být ani zrušeno, protože jsou obě napadená rozhodnutí nicotná.
3. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný nevypořádal její odvolací argumentaci o absenci specifikace zákonného důvodu pro odeprání přidělení RZP. Správní orgán I. stupně neuvedl, ze kterého konkrétního zákonného důvodu neměla být RZP přidělena, neboť pouze kompletně ocitoval příslušné zákonné ustanovení s celou paletou důvodů, z nichž žádný na posuzovaný případ neaplikoval. Přitom uvedl důvod jiný, který zákon nezná, a sice údajný odkaz RZP na nacistickou ideologii. Nepřidělit RZP přitom lze pouze ze zákonem taxativně stanovených důvodů, které nelze svévolně rozšiřovat. Kromě toho, že předmětná RZP žádnou symboliku neonacismu neobsahuje (registrační značka může obsahovat pouze číslice a písmena), zákon stanoví, že registrační značka nesmí obsahovat „text“ podněcující k nenávisti k některému národu, rase atd. Správní orgány žádný takový text v předmětné RZP neoznačily. Jediným hypotetickým textem jsou písmena AH, která však k nenávisti nepodněcují.
4. Žalobkyně rozporovala závadovou symboliku v registrační značce. Výklad žalovaného, že číslice X představuje zkratku pro slogan „X W.“ od amerického neonacisty D. L., písmena „X“ představují iniciály A. H. a číslice „X“ symbolizuje nacistický pozdrav „H. H.“, považovala za absurdní a účelový. Žalovaný o takovém výkladu pouze spekuloval, aniž by ho i reálně prokázal. RZP neobsahuje číslici X, ale X a neobsahuje ani číslici X, ale X. Správní orgány tedy zcela nesmyslně a svévolně rozkouskovaly RZP, aby jim v ní „závadová symbolika“ vyšla. Odůvodnění rozhodnutí tak je v rozporu se skutkovým stavem, vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné, jelikož RZP obsahuje jiné číslice, než jaké správní orgán hodnotil. Písmena A. pak neznačí iniciály Adolfa Hitlera, ale Alžběty Heinzové, která se o žalobkyni v dětství starala. Žalobkyně již v odvolání poukazovala na to, že pakliže k identifikaci závadového textu je potřeba posouzení odborníka, nemůže se jednat o závadný text, jelikož ten musí být každému patrný na první pohled. Nadto je třeba počítat i s profesionální deformací znalců na extremismus, kteří jednoduše závadovou symboliku vidí či chtějí vidět i tam, kde žádná není.
5. Žalobkyně konečně namítala, že v ČR jsou k vozidlům registrovány např. značky X, X, X apod. Dle žalobkyně je v rozporu s ústavně garantovanou rovností občanů před zákonem, aby stát sám generoval a přiděloval takové registrační značky a současně na přání obdobnou registrační značku vydat odmítl s odůvodněním, že její obsah je v rozporu se zákonem. Skutečnost, že stát vygeneroval a přidělil uvedené značky tak bez dalšího prokazuje, že tyto s částí § 7b odst. 2 zákona o provozu v rozporu nejsou, jinak by nemohly být vydány. Rozhodování správních orgánů v předmětné věci je tak projevem rýzí svévole.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

6. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby a uvedl, že nelze pochybovat o tom, že kombinace znaků na dotčené RZP koresponduje se symbolikou (neo)nacismu a postavou A. H. Žalovaný si v rámci přezkoumání věci vyžádal i odborné vyjádření od Ústavu pro studium totalitních režimů, z něhož vyplývá, že šance, že by si žadatel vybral zvolenou kombinaci čísel a písmen, aniž by si nebyl vědom jejího symbolického významu, je krajně nepravděpodobná. Žalobkyně uplatnila totožné námitky jako v průběhu správního řízení, které byly řádně vypořádány. Tvzení, že nebylo uvedeno, která konkrétní podmínka pro vydání RZP nebyla splněna, není pravdivé. Žalovaný odůvodnil, že symbolika (neo)nacismu podněcuje k nenávisti k hned několika zákonem stanovených subjektů (národ, rasa, etnická skupina i náboženství). K existujícím registračním značkám uvedených žalobkyní žalovaný upozornil, že takové značky byly vygenerovány elektronicky systémem registru silničních vozidel v ucelených řadách. U standardních registračních značek přitom není zákonem stanovena povinnost kontroly symboliky znaků. Žalovaný se rovněž neztotožnil s výkladem žalobkyně, dle kterého jde ve věci o čísla „X“ a „X“, neboť je zřejmé, že číslice X obě symbolická čísla s nacistickou symbolikou rámuje. Pokud by bylo použito jakékoliv jiné číslo, tak by právě čísla X a X s vyjádřenou symbolikou nebyla čitelná. Správní orgány nevyhodnotily písmena A. jako iniciály osoby z dětství žalobkyně a této verzi příběhu neuvěřily. Ostatně žalobkyně mohla žádat o značku se jménem takové osoby. V kontextu uvedeného se však argumentace žalobkyně jeví jako účelová, ostatně zájem žalobkyně právě na jí zvolené RZP a její úporná procesní aktivita svědčí o jiném zájmu, než je snaha připomínat si někoho z dětství. Žalovaný s odkazem na uvedené trval na svém závěru, že RZP obsahuje text (kombinaci čísel a písmen), který symbolizuje (neo)nacistickou ideologii, založenou mimo jiné na rasismu a antisemitismu, pročez v souladu s § 7b odst. 2 písm. a) zákona o provozu není její vydání možné.
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodoval bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
8. Jakkoliv žalobkyně nejprve obecně namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu nevypořádání odvolacích námitek, nelze jí přisvědčit. Podle ustálené judikatury NSS je zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, body 61 a 66). Žalobkyně nejprve zcela obecně namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro absenci vypořádání její odvolací argumentace, aniž by konkretizovala, s jakou argumentací se žalovaný opomněl vypořádat. Na takovou námitku může krajský soud toliko obdobně obecně odpovědět, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí neshledal, jelikož žalovaný na odvolací námitky žalobkyně reagoval (str. 4 napadeného rozhodnutí). Ve věci je nadto nutno poukázat na skutečnost, že, jak krajský soud zjistil ze správního spisu, rozhodnutí žalovaného o zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně v přezkumném řízení bylo k odvolání žalobkyně podrobeno přezkumu ze strany Ministerstva dopravy. Ministerstvo dopravy nejprve rozhodnutím ze dne 10. 8. 2022, č. j. MD-22936/2022-150/4 rozhodnutí žalovaného zrušilo s tím, nechť si vyžádá vyjádření Ústavu pro studium totalitních režimů.

Poté, co tak žalovaný učinil a na podkladě tohoto vyjádření opětovně rozhodl o zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, bylo toto rozhodnutí již Ministerstvem dopravy k dalšímu odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 20. 10. 2022, č. j. MD-22936/2022-150/10 bez dalšího potvrzeno a odvolání zamítnuto. Žalobkyně přitom již v průběhu správního řízení uplatňovala a opakovala tutéž právní argumentaci (jako v nyní podané žalobě), která tedy byla opakovaně vypořádána nejen žalovaným, ale rovněž Ministerstvem dopravy.

9. Na jiném místě žaloby pak žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost pro nevypořádání její námitky o absenci specifikace konkrétního zákonného důvodu pro nepřidělení RZP. Uvedené tvrzení však není pravdivé. Správní orgán I. stupně na str. 2 svého zamítavého rozhodnutí uvedl, že RZP je v rozporu s § 7b odst. 2 písm. a) zákona o podmínkách provozu, neboť obsahuje text (kombinaci číslic a písmen), které symbolizují nacistickou ideologii založenou na rasismu a antisemitismu. Z uvedené formulace tak přinejmenším implicitně vyplývá, že oním zákonným důvodem pro odepření vydání značky je text podněcující k nenávisti k některé rase či náboženství. Žalovaný to pak v napadeném rozhodnutí uvedl výslovně na str. 4, kde uvedl, že symbolika (neo)nacismu podněcuje k nenávisti hned z několika zákonem stanovených důvodů, a sice k nenávisti vůči národu, rase, etnické skupině a náboženství. Správní orgány obou stupňů tak zákonný důvod pro odepření vydání žádané RZP jednoznačně identifikovaly a konkretizovaly. Argumentace žalobkyně co do nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí tudíž není důvodná. Ostatně přehlédnout nelze ani tu skutečnost, že žalobkyně s napadeným rozhodnutím polemizovala, což by v případě jeho nepřezkoumatelnosti nebylo dost dobře možné.
10. K námitce týkající se absence pravomocného prvostupňového rozhodnutí o vydání RZP krajský soud v první řadě uvádí, že ve správním spise ověřil existenci rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 23. 11. 2021, č. j. SMOL/294753/2021/OARMV/AV/MI, kterým byla žalobkyni přidělena RZP. Součástí rozhodnutí založeného ve spisu je rovněž doložka o převzetí rozhodnutí žalobkyní téhož dne s vlastnoručním podpisem žalobkyně, jakož i doložka o vzdání se práva odvolání rovněž s vlastnoručním podpisem žalobkyně. Rovněž tato argumentace žalobkyně se tak nezakládá na pravdě.
11. Pokud pak jde o tu část námitky, že o přidělení RZP se žádné formální rozhodnutí nevydává, které se vydává toliko v negativním případě o zamítnutí žádosti, je tato argumentace nedůvodná. Na řízení o žádosti je třeba pro absenci vlastní právní úpravy aplikovat v plném rozsahu správní řád. Registrační značka přitom nepředstavuje žádné osvědčení, proto se i o jejím přidělení musí vydat správní rozhodnutí. O žádosti na přidělení RZP se tedy vždy rozhodne, a to i v situaci, kdy je kladně vyřízena, neboť „výsledkem řízení o žádosti není vydání tabulky registrační značky, ale rozhodnutí o tom, že se přiděluje požadovaná registrační značka, ke které se následně v potřebném počtu vyrobí tabulky pro umístění na vozidlo.“ (TICHÝ, M., ŠOC, M. *Zákon o podmínkách provozu na pozemních komunikacích: Komentář*. Wolters Kluwer. ASPI_ID KO56_2001CZ. Dostupné z: www.aspi.cz).
12. Podle ustanovení § 7b odst. 1 zákona o podmínkách provozu *na základě žádosti vlastníka nebo provozovatele silničního vozidla se souhlasem vlastníka lze k silničnímu vozidlu přidělit registrační značku tvořenou žadatelem zvolenou kombinací velkých písmen latinské abecedy nebo arabských číslic (dále jen „registrační značka na přání“)*. (...) Podle druhého odstavce písmene a) *téhož ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou působností registrační značku na přání přidělí, pokud neobsahuje hanlivé nebo pohoršující výrazy, text podněcující k nenávisti k*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob, název nebo zkratku orgánu veřejné moci nebo státu a není zaměnitelná s registrační značkou podle odstavce 6.

13. Podstata žaloby leží v tvrzení o nesprávném výkladu obsahu RZP. V této souvislosti je předně třeba odmítnout argumentaci žalobkyně o tom, že RZP neobsahuje text. Pakliže zákon v ustanovení § 7b odst. 1 zákona o podmínkách provozu stanoví, že RZP je tvořena kombinací velkých písmen latinské abecedy nebo arabských číslic, je zřejmé, že druhý odstavec téhož ustanovení hovořící o textu RZP odkazuje právě na písmena a číslice, z nichž se má RZP skládat. Ustanovení § 7b odst. 2 zákona o podmínkách provozu obecně stanovuje požadavky na obsah RZP jako takový bez ohledu na to, zda jej tvoří písmena, číslice či kombinace písmen tvořící slovo/souvislý text. Z obecné definice pojmu “symbol” navíc vyplývá, že tento představuje jakýkoliv znak (tedy včetně číslic a písmen) plnící zástupnou funkci, nesoucí hlubší, skrytý význam. Z tohoto pohledu je proto nerozhodné, zda RZP obsahuje skutečně souvislý text v běžném slova smyslu (při tvaru RZP o 8 znacích je taková možnost značně limitovaná) či zda obsahuje symboly, tedy znaky nesoucí skrytý význam. V každém z uvedených případů totiž jde o totéž, a sice o podstatu sdělení. Jakýkoliv symbol tak musí v zásadě podléhat stejné regulaci jako souvislý text. Polemika žalobkyně o tom, že jí žádaná RZP žádný text kromě písmen A. neobsahuje, je z uvedených důvodů nedůvodná.
14. Žalobkyně považovala za absurdní a účelový výklad správních orgánů o závadové symbolice jí žádané RZP. Žalobkyně však neposkytla ani správním orgánům ani soudu svůj výklad zvoleného obsahu RZP a kromě písmen A. podobu značky nijak nevysvětlila. Prostým pohledem na základní osobní údaje žalobkyně (jméno, datum narození) je zřejmé, že podoba RZP se nijak nevztahuje k její osobě. Prosté konstatování, že písmena A. odkazují na A. H., která ji vychovávala v dětství, pak bez jakéhokoliv osvědčení této skutečnosti působí nevěrohodně za situace, kdy žalobkyně nijak nevysvětluje význam zvolených číslic.
15. Podstatným však zůstává, že výklad učiněný správními orgány není žádnou spekulací, jak se žalobkyně marně snaží soud přesvědčit. Kromě veřejně přístupných podkladů z internetového prostoru (diplomová práce a články) bylo stěžejním podkladem prokazujícím správnost žalovaným učiněného výkladu vyjádření Ústavu pro studium totalitních režimů ze dne 8. 9. 2022, č. j. USTR 247-2/2022. V něm ústav potvrdil, že číslice X představuje zkratku pro slogan “X W.”, jehož autorem byl americký neonacista D. L.: “*We must secure the existence of our people and a future for white children.*” Písmena A. představují iniciály A. H. a číslice X odkazuje na nacistický symbol “H. H.”, jelikož osmým písmenem abecedy je písmeno H. Ústav ve svém vyjádření dále doplnil odkazy na veřejně přístupné zdroje vysvětlující uvedenou symboliku (web mezinárodní židovské neziskové organizace “L. p. h.”). Současně ústav jednoznačně potvrdil, že šance, že by si motorista/ka vybral/a zvolenou kombinaci čísel a písmen, aniž by si nebyl/a vědom/a jejího symbolického významu, je krajně nepravděpodobná.
16. Jakkoliv je chybná formulace žalobkyně, neboť výklad není předmětem dokazování (tím může být jediná skutková okolnost), klíčovou skutečností je, že správní orgány svoji argumentaci opřely o odborné a dle soudu zcela dostačující podklady. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je tak zcela dostatečně seznatelné na základě jakých úvah a na základě jakých podkladů žalovaný posoudil skutkový stav, krajský soud proto rozhodně nesouhlasí s žalobkyní, že je odůvodnění rozhodnutí v rozporu se skutkovým

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

stavem a vnitřně rozporné. Krajský soud se zcela ztotožňuje jak s provedeným výkladem, jelikož dotčená symbolika je obecně známa, tak s posouzením číslic X a X namísto X a X. Ve shodě s žalovaným má soud za to, že číslice X na samotném začátku a konci RZP slouží pouze k orámování a zaplnění zbývajících dvou znaků RZP. Tvrzení žalobkyně o tom, že ve skutečnosti jde o číslice X a X shledal soud jako účelové ve snaze zakrýt skutečný smysl. V tomto závěru jej podporuje mj. již zmíněná okolnost, že žalobkyně nepřinesla žádné vysvětlení pro číslice zařazené do jí žádané RZP.

17. Nedůvodnou pak soud shledal i argumentaci ve vztahu ke skutečnosti, že nutnost odborného posouzení vylučuje zřejmost závadného textu. Na tomto místě je nutno uvést, že odborné vyjádření zde sloužilo toliko k posílení a podložení argumentace správních orgánů ve vztahu k odmítnutí argumentace žalobkyně. Zavadovou symboliku dotčené RZP totiž bez problémů odhalily již samotné správní orgány. Soud již uvedl, že i dle jeho hodnocení se jedná o symboliku obecně známou (snad kromě číslice 14). Podstatným však zůstává, že hypotéza ustanovení § 7b odst. 2 písm. a) zákona o podmínkách provozu nijak neoperuje se zřejmostí závadového textu. Dle uvedeného ustanovení je zcela nerozhodné, zda je text podněcující k nenávisti k některému národu, rase, atd. zřejmý již na první pohled či nikoliv. Jak již soud zdůraznil výše u pojednání o významu symbolů, důležitou zůstává podstata sdělení. Zda jde o text výslovný či text skrytý v symbolech je z hlediska závěru o jeho zavadovosti zcela nerozhodné. Polemika žalobkyně o profesní deformaci znalců je pak čistou spekulací, a to i za současného odkazu na článek politologa Z. Z.
18. Konečně nedůvodná je i argumentace o existenci již vydaných a užívaných registračních značek obsahujících dotčené znaky ve tvarech např. X atd. Zde je třeba zdůraznit, že se jedná o registrační značky automaticky vygenerované. Tato skutečnost je každému zřejmá již na první pohled, jelikož obsahuje nižší počet znaků než značka na přání. Žalovaný přitom správně poukázal na skutečnost, že u registračních značek automaticky generovaných není zákonem stanovena žádná kontrola jejich obsahu. V takovém případě se pak skutečně může stát, že systém automaticky vygeneruje značku, která obsahuje písmena a číslice, jejichž vydání u registrační značky na přání je nepřípustné pro rozpor se zákonem. Jakkoliv se taková situace může jevit na první pohled absurdní a snad i zakládající nerovnost občanů před zákonem, jak žalobkyně namítá, není tomu ve skutečnosti tak. Přistoupil-li by soud na logiku žalobkyně, pak by bylo na místě požadovat zrušení vydávání číslic X a X ve všech úředních listinách a dokladech, bylo by tedy nepřípustné obsáhnout uvedené číslice např. v číslech občanských či řidičských průkazů, v rodných číslech atd. Uvedenou logikou by dovedeno ad absurdum bylo na místě vymazat číslice X a X z celého matematického světa a nadále učit děti číselnou řadu 11, 12, 13, 15 atd. Na tomto místě se tak soud dostává ke klíči k posouzení nastalé situace. Zavadovou není samotná číslice označující příslušné číslo, zavadovým je až úmysl skrytý v dotčené číslici symbol oné (neo)nacistické ideologie. Právě okolnost existence takového úmyslu je klíčová pro odlišení obou žalobkyní předestřených situací. Registrační značky automaticky vygenerované systémem přirozeně v sobě žádnou zavadovou symboliku neunesou, proto jejich existenci nelze hodnotit jako nežádoucí. U registrační značky na přání, jejíž obsah je vytvořen cíleně na základě úmyslu žadatele je však naopak třeba takový úmysl skrytý v žádaných písmenech a číslicích prověřit a vyhodnotit z hlediska zákonem stanovených limitů.
19. Jelikož soud neshledal žalobní argumentaci důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť plně procesně úspěšnému žalovanému v soudním řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 16. dubna 2025

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu